

Greek Social Issues

7-2013

Η συμμετοχή
των πολιτών
στην Ελλάδα

2013

Ημερομηνία δημοσίευσης
5/7/2013

www.publicissue.gr

Η Public Issue ιδρύθηκε το 2001.

Εξειδικεύεται στην πολιτική και εκλογική έρευνα κοινής γνώμης, στην κοινωνική έρευνα, στην έρευνα Μέσων και στην έρευνα συμπεριφοράς καταναλωτή.

Είναι μέλος της WAPOR (World Association for Public Opinion Research), της ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) & του ΣΕΔΕΑ (Σύλλογος Εταιρειών Δημοσκοπήσεων & Ερευνών Αγοράς).

Στοιχεία επικοινωνίας

Λεωφόρος Βασιλέως Κωνσταντίνου 16, 116 35, Αθήνα, t: +30 210 7575000, f: +30 210 7575100,
w: www.publicissue.gr, e: info@publicissue.gr

Πηγή: Βάση Ερευνών Public Issue, 2001-2013, Πανελλαδικές τηλεφωνικές έρευνες γενικού πληθυσμού

Greek Social Issues

Η συμμετοχή στην Ελλάδα

Στις δημοκρατικές κοινωνίες, η συμμετοχή των πολιτών σε συλλόγους και οργανώσεις θεωρείται βασικό δικαίωμα. Μέσω της συμμετοχής, οι πολίτες συγκροτούν συμμαχίες κοινών συμφερόντων, εκφράζουν ενεργά τις απόψεις τους για τα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα που τους απασχολούν και επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η συνολική κοινωνική συμμετοχή στην Ελλάδα είναι μάλλον υψηλή: Σχεδόν 1 στους 2 πολίτες (47%) είναι μέλος και συμμετέχει, τουλάχιστον σε έναν σύλλογο (επαγγελματικό, πολιτιστικό, αθλητικό, τοπικό, αγροτικό κ.α.) ή οργάνωση (π.χ. πολιτικό κόμμα, εκκλησιαστική οργάνωση, μη κυβερνητική οργάνωση). Από τους συμμετέχοντες, 24% είναι μέλη σε έναν και μόνο σύλλογο ή οργάνωση, 13% συμμετέχουν ταυτόχρονα σε δύο συλλόγους ή οργανώσεις, και 10% σε τρεις ή και περισσότερους συλλόγους ή οργανώσεις (Διάγραμμα 1).

Η μαζικότερη συμμετοχή αφορά τη συμμετοχή στις επαγγελματικές/συνδικαλιστικές οργανώσεις (20%)¹, ενώ η πολιτική συμμετοχή στα κόμματα καταγράφεται στο 7%, ποσοστό που με βάση τα διεθνή δεδομένα, θα πρέπει να θεωρηθεί υψηλό².

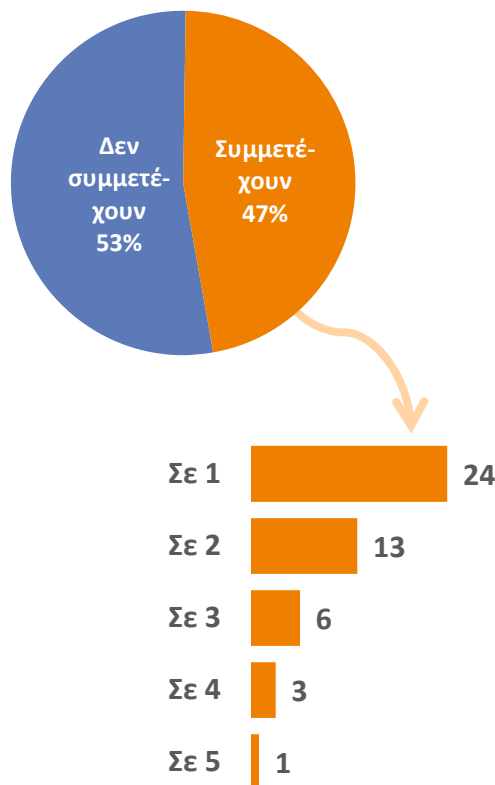
Οι άνδρες εμφανίζουν, παραδοσιακά, αρκετά υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής από τις γυναίκες (56%, έναντι 39% των γυναικών). Επίσης, υψηλά ποσοστά συμμετοχής καταγράφονται στους ανύπαντρους που συζούν (53%), στους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (62%), στους απασχολούμενους στον δημόσιο τομέα (70%), στους κατοίκους ημιαστικών περιοχών (52%) και στους ιδεολογικά προσκείμενους στην Κεντροδεξιά (62%) (Διάγραμμα 2).

Στον Πίνακα 1 παρατίθενται τα αναλυτικά δημογραφικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής για κάθε σύλλογο ή οργάνωση χωριστά.

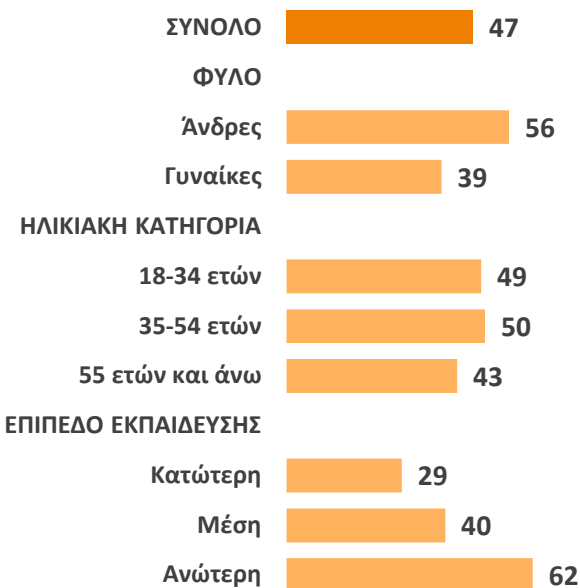
¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά συμμετοχής των Ευρωπαίων πολιτών σε επαγγελματικές / συνδικαλιστικές οργανώσεις, βλέπε: Visser J. (2013), "Wage Bargaining Institutions – from crisis to crisis," European Economy - Economic Papers 488, Directorate General Economic and Monetary Affairs (DG ECFIN), European Commission και http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2013/pdf/ecp488_en.pdf

² Σύμφωνα με τους Van Biezen et al. (2012), το μέσο ποσοστό συμμετοχής των Ευρωπαίων πολιτών στα κόμματα είναι 4.7%. Περισσότερες πληροφορίες για τα ποσοστά συμμετοχής σε 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βλέπε: Ingrid van Biezen, Peter Mair and Thomas Poguntke (2012) 'Going, going... gone? The Decline of Party Membership in Contemporary Europe', European Journal of Political Research, 51(1): 24-56 και <http://blogs.lse.ac.uk/europpblog/2013/05/06/decline-in-party-membership-europe-ingrid-van-biezen/>

Δ.1 Συμμετοχή σε οργανώσεις/συλλόγους

Δ.2 Βασικά κοινωνικά χαρακτηριστικά συμμετοχής

Greek Social Issues

Δ.3 Συμμετοχή σε οργανώσεις & συλλόγους

		95% διάστημα εμπιστοσύνης	
		Κάτω φράγμα	Άνω φράγμα
Επαγγελματικό σύλλογο	20	1.501.699	1.926.444
Πολιτιστικό σύλλογο	18	1.338.687	1.746.641
Τοπικό σύλλογο	10	697.757	1.016.315
Σύλλογο γονέων	8	541.591	829.667
Κόμμα – Πολιτική οργάνωση	7	464.460	735.390
Αθλητικό σύλλογο	6	388.132	640.311
Αγροτικό σύλλογο	6	388.132	640.311
Μη Κυβερνητική Οργάνωση	4	238.774	446.855
Σύλλογο φιλάθλων	2	97.077	245.737
Φοιτητικό σύλλογο	2	97.077	245.737
Εκκλησιαστική οργάνωση	2	97.077	245.737
Σώμα προσκόπων	1	32.877	138.531

Greek Social Issues

○ Επαγγελματικοί σύλλογοι

Ο 1 στους 5 πολίτες (20%) είναι μέλος σε επαγγελματικό σύλλογο, συνδικαλιστική οργάνωση ή σωματείο. Το ποσοστό συμμετοχής είναι υψηλό στους άνδρες (27%), στα άτομα ηλικίας 35-54 ετών (25%), στους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (37%), στους μισθωτούς του δημοσίου τομέα (53%) και στους ιδεολογικά προσκείμενους στην Αριστερά (26%) και την Κεντροαριστερά (26%) (Πίνακας 1).

○ Πολιτιστικοί σύλλογοι

Περίπου 1 στους 5 πολίτες (18%) είναι μέλος σε κάποιον πολιτιστικό σύλλογο (μουσικής, χορού, τέχνης, θεάτρου κλπ.). Υψηλά ποσοστά συμμετοχής εμφανίζουν οι ανύπαντροι που συζούν (22%), οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (23%), οι αυτοαπασχολούμενοι ή εργοδότες (29%), οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών (26%) και οι ιδεολογικά προσκείμενοι στην Κεντροδεξιά (29%) (Πίνακας 1).

○ Τοπικοί σύλλογοι

Ο 1 στους 10 πολίτες (10%) είναι μέλος σε τοπικό σύλλογο ή λέσχη γειτονιάς. Το ποσοστό συμμετοχής είναι υψηλότερο στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα (13%), στους κατοίκους των αγροτικών περιοχών (13%) και στους ιδεολογικά προσκείμενους στην Κεντροδεξιά (15%) (Πίνακας 1).

○ Σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων

Σχεδόν ο 1 στους 10 πολίτες (8%), είναι μέλος σε σύλλογο γονέων και κηδεμόνων (επίσης, 9% των πολιτών υπήρξαν στο παρελθόν μέλη στο σύλλογο γονέων και κηδεμόνων). Υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής εμφανίζονται στις ηλικίες μεταξύ 35-54 ετών (16%) και στους έγγαμους (11%). Εξίσου υψηλά ποσοστά παρατηρούνται στους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (12%), στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της χώρας (δηλαδή, στους απασχολούμενους) (15%), και στους κατοίκους ημιαστικών περιοχών (13%) (Πίνακας 1).

○ Κόμματα – Πολιτικές οργανώσεις

Το 7% των πολιτών είναι μέλη σε κάποιο κόμμα, νεολαία κόμματος ή πολιτική οργάνωση. Το ποσοστό συμμετοχής είναι υψηλότερο στους άνδρες (10%, έναντι 4% των γυναικών), στους μισθωτούς του δημοσίου τομέα (11%, έναντι 6% των μισθωτών ιδιωτικού τομέα), στους κατοίκους ημιαστικών περιοχών (11%) και στους ιδεολογικά προσκείμενους στην Αριστερά (13%) και τη Δεξιά (13%) (Πίνακας 1).

○ Αθλητικοί σύλλογοι

Το 6% των πολιτών είναι μέλη σε κάποιον αθλητικό σύλλογο ή σωματείο, σε αθλητική λέσχη ή αθλητικό όμιλο. Υψηλά ποσοστά συμμετοχής εμφανίζονται στους άνδρες (9%), στα άτομα ηλικίας 18-34 ετών (13%), στους ανύπαντρους που συζούν (12%), στους απασχολούμενους στον ιδιωτικό τομέα (11%) και στους ιδεολογικά προσκείμενους στην Κεντροδεξιά (10%) (Πίνακας 1).

○ Αγροτικοί σύλλογοι

Το 6% των πολιτών είναι μέλη σε αγροτικό σύλλογο. Οι άνδρες (8%, έναντι 3% των γυναικών), οι απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (10%), οι εργοδότες ή αυτοαπασχολούμενοι (16%) και οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών (12%) εμφανίζουν υψηλά ποσοστά συμμετοχής (Πίνακας 1).

○ Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις

Το 4% των πολιτών είναι μέλη σε κάποια Μη Κυβερνητική Οργάνωση (π.χ. για την προστασία του περιβάλλοντος, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κλπ.). Το ποσοστό συμμετοχής είναι υψηλό κυρίως στις γυναίκες (5%, έναντι 3% για τους άνδρες) και στους νέους ηλικίας 18-34 ετών (8%). Στα υπόλοιπα δημογραφικά χαρακτηριστικά δεν εμφανίζονται σημαντικές διαφορές (Πίνακας 1).

○ Σύλλογοι φιλάθλων

Το 2% των πολιτών είναι μέλη σε ένωση ή σύλλογο φιλάθλων. Υψηλά ποσοστά συμμετοχής εμφανίζονται στους άνδρες (3%, έναντι 1% των γυναικών), στους αυτοαπασχολούμενους ή εργοδότες (5%), και στους οπαδούς της Κεντροδεξιάς παράταξης (5%) (Πίνακας 1).

○ Φοιτητικοί σύλλογοι

Το 2% των πολιτών είναι μέλη σε φοιτητικό ή σπουδαστικό σύλλογο. Το ποσοστό συμμετοχής είναι υψηλό στην ηλικιακή κατηγορία 18-34 ετών (8%) και στους ανύπαντρους που συζούν, προφανώς ως φοιτητές (8%) (Πίνακας 1).

○ Εκκλησιαστικές οργανώσεις

Το 2% των πολιτών είναι μέλη σε κάποια θρησκευτική ή εκκλησιαστική οργάνωση. Το ποσοστό συμμετοχής είναι αυξημένο κυρίως στους χήρους/ες και τους διαζευγμένους/ες (5%). Στα υπόλοιπα δημογραφικά χαρακτηριστικά δεν εμφανίζονται σημαντικές διαφορές (Πίνακας 1).

○ Σώμα προσκόπων / οδηγών

Το 1% των πολιτών είναι μέλη στο Σώμα Ελλήνων Προσκόπων / Σώμα Ελληνίδων Οδηγών. Οι ανύπαντροι που συζούν (3%) και οι ιδεολογικά προσκείμενοι στη Δεξιά (3%) εμφανίζουν πιο υψηλά ποσοστά συμμετοχής (Πίνακας 1).

Greek Social Issues

Π.1α Συμμετοχή σε οργανώσεις/συλλόγους, κατά κοινωνική κατηγορία

	Συμμετέχοντες	Επαγγελματικό σύλλογο	Πολιτιστικό σύλλογο	Τοπικό σύλλογο	Σύλλογο γονέων	Κόμμα-Πολιτική οργάνωση	Αθλητικό σύλλογο	Αγροτικό σύλλογο	ΜΚΟ	Σύλλογο φιλάθλων	Φοιτητικό σύλλογο	Εκκλησιαστική οργάνωση	Σώμα προσκόπων
ΣΥΝΟΛΟ	47	20	18	10	8	7	6	6	4	2	2	2	1
ΦΥΛΟ													
Άνδρες	56	27	20	11	9	10	9	8	3	3	2	1	2
Γυναίκες	39	14	16	8	7	4	4	3	5	1	1	2	1
ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ													
18-34 ετών	49	17	18	11	2	7	13	3	8	3	8	2	2
35-54 ετών	50	25	17	9	16	6	8	7	4	2	1	1	1
55 ετών και άνω	43	17	19	10	2	9	3	5	3	2	0	2	1
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ													
Κατώτερη	29	3	12	6	2	9	3	10	0	0	0	2	0
Μέση	40	11	15	8	7	7	7	6	4	2	2	2	0
Ανώτερη	62	37	23	12	12	7	6	3	6	3	2	1	2
ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ													
Ενεργοί	62	36	22	10	15	8	9	8	5	3	2	2	1
Άνεργοι	30	6	11	7	4	4	5	3	5	1	1	0	1
Μη-ενεργοί	38	10	16	10	2	7	4	4	3	1	1	2	1
ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ													
Εργοδότες-Αυτ/μενοι	67	40	29	7	16	9	10	16	5	5	2	1	2
Μισθωτοί ΔΤ	70	53	23	10	15	11	5	1	5	3	2	1	1
Μισθωτοί ΙΤ	53	22	14	13	15	6	11	5	5	1	3	3	1
Άνεργοι	30	6	11	7	4	4	5	3	5	1	1	0	1
Συνταξιούχοι	41	14	18	12	1	8	4	5	4	1	0	1	1
Νοικοκυρές	29	1	13	6	7	3	3	3	3	2	0	3	0
Φοιτητές*	58	0	17	0	0	17	33	0	8	8	42	8	8

Greek Social Issues

Π.1β Συμμετοχή σε οργανώσεις/συλλόγους, κατά κοινωνική κατηγορία

	Συμμετέχοντες	Επαγγελματικό σύλλογο	Πολιτιστικό σύλλογο	Τοπικό σύλλογο	Σύλλογο γονέων	Κόμμα- Πολιτική οργάνωση	Αθλητικό σύλλογο	Αγροτικό σύλλογο	ΜΚΟ	Σύλλογο φιλάθλων	Φοιτητικό σύλλογο	Εκκλησιαστική οργάνωση	Σώμα προσκόπων
ΣΥΝΟΛΟ	47	20	18	10	8	7	6	6	4	2	2	2	1
ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ													
Αστικά	45	22	13	8	7	6	6	3	4	2	2	2	1
Ημιαστικά	52	20	25	9	13	11	7	7	5	1	1	1	1
Αγροτικά	50	15	26	13	6	7	7	12	3	2	0	0	0
Τύπος νοικοκυριού													
Ανύπαντροι/ Μένουν μόνοι*	39	29	13	8	0	3	8	0	8	3	3	0	0
Ανύπαντροι/ Συζούν	53	15	22	11	0	8	12	8	7	2	8	1	3
Παντρεμένοι/ Χωρίς παιδιά*	48	28	13	4	0	2	0	7	4	0	0	0	2
Παντρεμένοι/ Με παιδιά	47	22	18	10	11	8	6	5	3	2	1	1	1
Διαζευγμένοι/ Χήροι / Άλλο	42	10	17	10	5	7	7	7	9	0	0	5	1
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ													
Υπάρχει δυσκολία	45	19	15	9	8	6	7	6	4	2	1	1	1
Τα καταφέρνουν/ Ζουν άνετα	55	23	26	11	9	10	4	5	5	2	2	2	2
ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΥΤΟΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ													
Αριστερά	57	26	24	9	8	13	8	6	6	3	4	2	1
Κεντροαριστερά	54	26	23	12	8	8	4	8	3	1	1	0	1
Κέντρο	54	23	22	14	11	6	5	8	5	1	2	2	2
Κεντροδεξιά	62	25	29	15	8	11	10	6	6	5	1	2	0
Δεξιά	50	21	16	8	9	13	7	5	1	2	3	2	3
Απολίτικοι	33	13	10	5	7	1	6	3	4	1	1	2	0

Greek Social Issues

www.publicissue.gr